

Umetniška gimnazija – plesna smer

Modul A: balet

Posodobljeni učni načrt

KLASIČNI BALET

OBVEZNI PREDMET

1400 ur

Posodobljeni učni načrt

KLASIČNI BALET

Obvezni predmet (1400 ur)

Posodobljeni učni načrt so pripravili:

Predsednik predmetne skupine:

Matej Selan, prof., Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana

Članici:

Helena Valerija Krieger, prof., Konservatorij za glasbo in balet Maribor

Marinka Ribič, prof., Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana

Vodja in koordinator predmetnih skupin za klasični balet, klasično poddržko in repertoar, sodobne plesne tehnike in karakterne plesne:

Matej Selan, prof., Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana

Vodja področne skupine za glasbeno šolstvo:

dr. Dimitrij Beuermann, Zavod RS za šolstvo

Recenzenta:

mag. Olga Ilić, Univerza v Mariboru, Pedagoška fakulteta

Franci Ambrožič, prof.

Izdala: Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport, Zavod RS za šolstvo

Za ministrstvo: **dr. Žiga Turk**

Za zavod: **mag. Gregor Mohorčič**

Uredili: **izr. prof., mag. Ivan Florjanc, Marija Gregorc, prof. in mag. Tomaž Faganel**

Jezikovni pregled: **Mira Turk Škraba**

Objava na spletnem naslovu:

http://www.mizks.gov.si/si/delovna_podrocja/direktorat_za_srednje_in_visje_solstvo_ter_izobrazevanje_odraslih/srednjesolsko_izobrazevanje/srednjesolski_izobrazevalni_programi/

Prva izdaja

Ljubljana, 2012

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

37.091.214:792.82(0.034.2)

SELAN, Matej, 1960-

Posodobljeni učni načrt. Klasični balet [Elektronski vir] : obvezni predmet : 1400 ur / [pripravili Matej Selan, Helena Valerija Krieger, Marinka Ribič]. - El. knjiga. - Ljubljana : Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport : Zavod RS za šolstvo, 2012. - (Umetniška gimnazija - plesna smer. Modul A, Balet)

ISBN 978-961-03-0122-6 (pdf, Zavod RS za šolstvo)

1. Gl. stv. nasl. 2. Krieger, Helena Valerija 3. Ribič, Marinka
265669632

Posodobljeni učni načrt za predmet klasični balet je pripravila predmetna skupina za posodabljanje učnega načrta za klasični balet. Pri posodabljanju je izhajala iz učnega načrta za predmet balet, določenega na 15. seji Strokovnega sveta RS za splošno izobraževanje, 7. 5. 1998. Posodobljeni učni načrt je posledica sprememb in novosti v pedagoški praksi na področju plesnega pouka.

Posodobljeni učni načrt je Strokovni svet RS za splošno izobraževanje določil na 154. seji 24. januarja 2013.

VSEBINA

1 OPREDELITEV PREDMETA	4
2 SPLOŠNI CILJI	5
3 OPERATIVNI CILJI IN VSEBINE	6
4 STANDARDI ZNANJA IN MINIMALNI STANDARDI ZNANJA	12
5 DIDAKTIČNA PRIPOROČILA.....	13
5.1 Preverjanje in ocenjevanje znanja	14
5.2 Medpredmetne povezave.....	15
6 MATERIALNI POGOJI	16
7 ZNANJE IZVAJALCEV	16

1 OPREDELITEV PREDMETA

Klasični balet je obvezni predmet umetniške gimnazije – plesna smer, modul A: balet.

Ples/balet je osnovno umetniško izrazno sredstvo. Telo je plesni inštrument – z njim lahko sproščamo čustva, ustvarjamo in se sporazumevamo. Ples/balet je del splošne kulture vsakega posameznika in vzgaja k vrednotenju kulturne raznovrstnosti. S svojo sistematiko spodbuja mladostnikov telesni in duševni, intelektualni, ustvarjalni in umetniški razvoj ter čut za estetiko. Pouk je namenjen dijakom¹, ki se po končani šoli lahko vključijo v baletne ansamble ali v nadaljnje izobraževanje.

Predmetu klasični balet je namenjenih 350 ur letno. Je ključni predmet programa. Vsebina je razdeljena na štiri sklope:

- vaje pri drogu,
- vaje na sredini,
- allegro – skoki,
- vaje na prstih.

Vsa terminologija je v francoskem jeziku. Dijak se z njo seznanja od prvega razreda baletne šole, v gimnaziji znanje le dopolnjuje.

Vsebine posameznih sklopov se med seboj povezujejo in dopolnjujejo. Pouk poteka ob glasbeni spremljavi. Pri vseh urah je obvezna prisotnost korepetitorja, to pa omogoča razvijanje višje stopnje poslušanja, ritmičnosti, muzikalnosti in fizičnega glasbenega podoživljanja. Vse to se izraža v čim večji umetniški plesni izpovedi.

Vsebine upoštevajo doseženo znanje, predhodno pridobljeno v baletni šoli. Poleg znanja zahteva pouk baleta tudi primerne fizične dispozicije. Vsebine posameznih letnikov so organsko popolnoma povezane in se nadgrajujejo.

V četrtem letniku so posebej predvidene ure za pripravo na maturo.

Raven usvojenega znanja, zlasti v zadnjem letniku, determinira plesno perspektivo dijaka: vključitev v baletni ansambel ali nadaljevanje šolanja.

---

¹ V tem učnem načrtu izraz *dijak* velja enakovredno za *dijaka* in *dijakinjo*. Enako izraz *učitelj* velja enakovredno za *učitelja* in *učiteljico*.

2 SPLOŠNI CILJI

Dijaki pri predmetu klasični balet:

- pridobivajo, poglobljajo in usvajajo izvajalsko tehniko ter se usposablajo za obvladovanje vseh izraznih značilnosti baleta (plesa);
- razvijajo orientacijo in gibanje v prostoru, pomnjenje ritmičnih vzorcev, razvijajo zavedanje pomembnosti glasbene fraze;
- razvijajo svojo nadarjenost oz. muzikalne in plesne sposobnosti (koreografsko pomnjenje, koncentracijo, smisel za skladnost, slogovne karakteristike, avdio-vizualne predstave, občutenje glasbe, čut za obliko in strukturo itn.);
- dosežajo raven tehničnega znanja in plesne zrelosti, da lahko nadaljujejo izobraževanje ali pa se vključijo v baletne (plesne) ansamble;
- ob izvajanju del tujih in slovenskih koreografov spoznavajo in z nastopi predstavljajo baletno (plesno) ustvarjalnost širši javnosti;
- se seznanjajo z dosežki baletne (plesne) ustvarjalnosti;
- skrbijo za kakovost učnega jezika;
- se sporazumevajo v slovenščini;
- poznavajo, razumevajo in uporabljajo strokovne izraze v francoskem jeziku;
- kritično uporabljajo informacijsko tehnologijo za doseganje učnih ciljev;
- uporabljajo računalniške programe;
- pridobivajo podatke iz različnih virov;
- osveščajo in razvijajo sposobnost/zmožnost načrtovanja učenja;
- redno spremljajo in presojujejo uspešnost svojega učnega procesa, razvijajo odgovornost za svoje znanje ter ga vzajemno z učiteljem soodgovorno načrtujejo in usmerjajo;
- odkrivajo, razvijajo in poglobljajo plesne sposobnosti, splošne baletne predstave ter utrjujejo doseženo predznanje;
- ob sistematični vadbi razvijajo voljo, disciplino, vztrajnost, doslednost, samostojnost;
- spoznavajo potrebo po načrtnem delu in neprestanem izpopolnjevanju ter s tem utrjujejo delovne navade in odnos do dela;
- se navajajo na poglobljeno estetsko doživljanje in vrednotenje baletnih (plesnih) del in s tem razvijajo baletni (plesni) okus;
- razvijajo vzajemnost in se prilagajajo za enakopravno sodelovanje;

- razumejo in usvojijo zakonitosti baletne (plesne) teorije ter znajo teoretično znanje uporabiti v praksi;
- sodelujejo v projektne delu ter na različne načine predstavijo svoje izdelke (koreografije, plesne delavnice, maska, kostumografija, odrska igra, video, pisno, grafično, večpredstavno);
- se s pomočjo učitelja vključujejo v domača in mednarodna šolska partnerstva;
- pri reševanju problemov dajejo pobude, ocenijo tveganja, sprejemajo odločitve in konstruktivno obvladujejo čustva;
- v skupinskem plesu razvijajo vzajemnost in sodelovanje, humane in enakopravne odnose, pridobivajo sposobnost prilagajanja, aktivnega vključevanja v skupinski ples in tako razvijajo smisel za kolektivno delo in čut odgovornosti ter sistematično razvijajo plesne dispozicije za delo v baletnem oz. plesnem ansamblu in se s tem že usposabljaajo za svoje bodoče delo.

3 OPERATIVNI CILJI IN VSEBINE

OPERATIVNI CILJI	VSEBINE
Dijaki: – dobijo vpogled v baletno umetnost; – pridobijo znanje tehnike klasičnega baleta; – razvijajo delovne navade; – razvijajo sposobnost za orientacijo v prostoru in motorično koordinacijo; – razvijajo muzikalnost in ritmičnost; – se navajajo na individualno (solistično) in skupinsko (ansambelsko) delo;	3.1.1 VAJE PRI DROGU
	– Flic-flac en tournant en dehors in en dedans iz male v malo pozo na 45 stopinj – Battement développé s kratkim balancé v velikih pozah: a) z relevé lent 90 stopinj b) z développé na 90 stopinj – Grand temps relevé en dehors in en dedans – Grand battement na polprstih in na demi plié v velikih pozah in v vse smeri – Grand battement passé – Flic avec pirouette en dehors in en dedans – Pirouette en dehors in en dedans avec temps relevé na 45 stopinj (1 obrat) – Double rond de jambe en l'air en dehors in en dedans na celi nogi, na polprstih in z relevé – Grand rond de jambe jeté en dehors in en dedans – Fouetté 90 stopinj s pol obrata – Penché
	3.1.2 VAJE NA SREDINI
	– Battement frappé en tournant en dehors in en dedans po 1/8 in 1/4 obrata – Battement double frappé en tournant en dehors in en dedans po 1/8 in 1/4 kroga

- razvijajo umetniško vrednotenje (kritičnost) plesa in lastni plesni izraz; - razvijajo samoiniciativnost in ustvarjalnost; - razvijajo zavedanje in odnos do svojega telesa ter pozitivno samopodobo; - krepijo čut za odgovornost; - skrbijo za dobre medsebojne odnose.	- Battement fondu en tournant - Flic-flac en tournant en dehors in en dedans en face in épaulement - Tour lent (promenade) v velikih pozah en dehors in en dedans na demi plié - Fouetté iz effacé v effacé - Grand temps relevé en dehors in en dedans en face na celi nogi, na koncu leta épaulement v velikih pozah - Grand port de bras kot vaja za tour v velikih pozah en dehors in en dedans - Grand tour en dehors in en dedans iz II. in IV. pozicije v velikih pozah - Tours piqués en dedans po diagonalni - Battement développé ballotté naprej in nazaj na 90 stopinj en face in épaulement - Pirouette en dehors in en dedans iz V. in IV. pozicije - Temps lié par terre avec pirouette en dehors in en dedans - Battement divisé en quarts na 45 in 90 stopinj en dehors in en dedans - Pas de bourrée ballotté en tournant effacé in croisé naprej in nazaj v malih in velikih pozah
	3.1.3 ALLEGRO - Entrechat-quatre s premikom naprej, nazaj in vstran en face in v épaulement - Pas royal s premikom naprej, nazaj in vstran en face in épaulement - Pas assemblé tournant po 1/4 kroga en face, na mestu en dehors in en dedans - Contretemps - Sissonne simple en tournant en dehors in en dedans - Temps de cuisse - Pas brisé naprej in nazaj - Pas assemblé battu - Pas jeté battu - Pas jeté fermé v vseh smereh in pozah - Grand pas jeté - Pas jeté passé 45 in 90 stopinj - Pas ballotté naprej in nazaj par terre in en l'air - Pas failli naprej in nazaj - Sissonne fondue v vseh smereh in pozah - Grand sissonne ouverte v vseh smereh in s premikom v velikih pozah – tudi z développé - Grand sissonne tombée v vseh smereh in v velikih pozah - Pas ballonné battu à la seconde na mestu in s premikom en face in épaulement - Grand pas assemblé v velikih pozah s korakom; iz V. pozicije in z glissade - Temps lié sauté naprej in nazaj brez obrata in z enim obratom - Temps levé v vseh velikih pozah en face in épaulement - Temps glissé naprej in nazaj na I., II., III. in IV. arabesque (dekleta); - Pas chassé en tournant - Pas emboité en tournant v stran in po diagonalni

	- Tour en l'air (1 obrat) preko passé v IV. pozicijo (fantje)
	3.1.4 VAJE NA PRSTIH
	- Pas ballonné s premikom naprej, nazaj, vstran v majhnih poljubnih pozah na 45 stopinj - Relevé na eni nogi v različnih malih pozah na 45 stopinj - Relevé na eni nogi en tournant z nogo sur le cou-de-pied - Pas couru - Grand battement jeté v vseh smereh in velikih pozah - Pirouette en dehors in en dedans iz V. in IV. pozicije - Pirouette en dehors iz V. pozicije - Glissade en tournant - Tours chaînés po diagonali (po 4) - Temps sauté iz I., II. in V. pozicije - Changement de pieds s premikom in en tournant
	3.2.1 VAJE PRI DROGU
	- Port de bras – k delovni nogi naprej in nazaj: a) po principu développé na 90 stopinj en croix b) po principu relevé lent na 90 stopinj en croix - Flic-flac en tournant iz poze v veliko pozo na 90 stopinj en dehors in en dedans - Grand battement jeté z obratom frotté po 1/4 in 1/2 obrata - Pirouette en dehors in en dedans avec temps relevé na 45 stopinj (2 obrata) - Double pirouette en dehors in en dedans iz V. pozicije z zaključkom v poljubno pozo na 45 in 90 stopinj - Battement battu sur le cou-de-pied naprej in nazaj en face in épaulement
	3.2.2 VAJE NA SREDINI
	- Rond de jambe en l'air en tournant en dehors in en dedans - Flic-flac en tournant en dehors in en dedans iz poze v pozo na 45 stopinj - Grand battement balançoire en face in épaulement - Penché - Grand battement jeté passé en face in épaulement - Grand fouetté v 3. arabesque in v croisé naprej - Pirouette iz grand plié - Temps lié avec pirouette en dehors in en dedans iz V. pozicije v na 90 stopinj - Grand tours arabesque en dedans s plié-relevé; pol ali cel obrat štirikrat zaporedoma - Grand pirouette à la seconde s plié-relevé – štirikrat zaporedoma (moški razred) - Pirouette en dehors in en dedans iz V. in II. pozicije z zaključkom na koleno (fantje) - Tours chaînés po diagonali in končati v različnih velikih pozah na polprstih - Tours piqués en dehors
	3.2.3 ALLEGRO
	- Double rond de jambe en l'air sauté en face en dehors in en dedans

	- Pas échappé z entrechat six (moški razred) - Entrechat six en face (fantje) - Grand pas assemblé battu en face iz V. pozicije avec allongé - Grand pas assemblé en tournant en dedans s premikom v stran - Grand pas de chat - Petit sissonne ouverte en tournant en dehors in en dedans v malih pozah na 45 stopinj in v vse smeri – tudi z développé - Sissonne tombée en tournant en dehors in en dedans v malih pozah in na vse arabesques - Pas de ciseaux na I. arabesque po diagonali naprej na 45 stopinj - Grand pas jeté en tournant iz poze croisé v pozo croisé - Pas soubresaut iz V. pozicije s premikom naprej in nazaj; roke v III. poziciji - Pas ballotté naprej in nazaj na 90 stopinj - Pas cabriole s korakom; z glissade in s sissonne tombée - Rond de jambe sauté en dehors in en dedans en face in épaulement - Tour en l'air dva obrata (fantje)
	3.2.4 VAJE NA PRSTIH
	- Grand sissonne ouverte v vseh smereh na 90 stopinj - Sissonne ouverte en tournant v malih pozah po 1/4 in 1/2 obrata - Rond de jambe en l'air na mestu, en face in v épaulement en dehors in en dedans - Double rond de jambe en l'air na mestu, en face in v épaulement en dehors in en dedans - Fouetté iz effacé v effacé - Soutenus en tournant en dedans po diagonali naprej - Tours piqués po diagonali en dedans in tours dégagés - Relevé na eni nogi v malih in velikih pozah - Pirouette en dehors in en dedans iz IV. in V. pozicije (2 obrata) - Pirouette iz V. pozicije en dehors 4- do 8-krat zaporedoma - Temps levé sur le cou-de-pied naprej in nazaj en face in s premikom - Temps levé v pozah attitude croisé in effacé na 45 stopinj in s premikom
	3.3.1 VAJE PRI DROGU
	- Grand battement jeté en rond - Pirouette en dehors in en dedans s končanjem v vseh velikih pozah - Pirouette v pozah na 90 stopinj po pol obrata
	3.3.2 VAJE NA SREDINI
	- Port de bras v različnih velikih pozah - Renversé en dehors in en dedans - Pirouette en dehors in en dedans iz pas échappé in changement de pied - Pirouette en dehors in en dedans iz velike poze v veliko pozo - Tour v velikih pozah en dehors in en dedans iz V., II. in IV. pozicije (po 2) - Tour v velikih pozah en dehors in en dedans avec plié-relevé po 4 s 1/2 obrata in s celim obratom - Grand pirouette à la seconde en dehors po 8 (fantje)

	- Grand pirouette en dehors in en dedans iz I. in III. arabesque na petit temps sauté (dekleta) - Tours fouetté 8- do 16-krat zaporedoma en dehors (dekleta) - Tours fouetté 8-krat zaporedoma en dehors in en dedans; izmenično (dekleta) - Grand fouetté en tournant /italijanski/ (dekleta) - Grand fouetté v 1. arabesque in v éffacé naprej - Tours chaînés po krogu
	3.3.3 ALLEGRO
	- Pas brisé dessus-dessous po diagonalni - Pas brisé dessus-dessous en tournant - Pas jeté battu en tournant po 1/2 obrata s premikom v stran ali po diagonalni - Sissonne fermée battue na 45 in 90 stopinj - Sissonne ouverte battue na 45 in na 90 stopinj - Grand assemblé en tournant po diagonalni en dedans - Grand sissonne ouverte en tournant en dehors in en dedans - Grand pas jeté na arabesque po krogu: a) avec pas couru b) avec glissade - Grand pas jeté entrelacé po diagonalni - Grand pas de basque s coupé-ballonné - Grand fouetté sauté v velikih pozah na III. arabesque; attitude croisé naprej in nazaj - Grand fouetté cabriole nazaj v I., II., III. in IV. arabesque s premikom po diagonalni - Pas de ciseaux po diagonalni v pozo na 90 stopinj - Gargouillade - Saut de basque v stran in po diagonalni - Pas jeté en tournant par terre in en l'air po diagonalni - Grand pas jeté passé v attitude - Pas entrechat six - Grand assemblé de volé (entrachats-six de volé) - Pas cabriole suivis po diagonalni v pozi I. ali III. arabesque (fantje) - Tour en l'air v IV. pozicijo en face – 2 obrata (fantje) - Grand sissonne soubresaut v različnih pozah po principu sissonne ouverte (fantje) - Sissonne tombée en tournant s premikom po diagonalni – 2 obrata (fantje) - Grand temps lié sauté en tournant en dehors in en dedans
	3.3.4 VAJE NA PRSTIH
	- Tour en dehors in en dedans v velikih pozah iz IV. in V. pozicije - Tour en dehors in en dedans v velikih pozah avec plié-relevé (po 4) - Tours piqués po krogu - Tours chaînés po diagonalni in en manège - Grand fouetté v I. in III. arabesque - Grand fouetté en tournant /italijanski/ (dekleta) - Grand sissonne ouverte na I., IV. arabesque in v drugih velikih pozah s premikom naprej

	- Double rond de jambe en l'air en dehors in en dedans na mestu - Fouettés po 16 (dekleta) - Temps levé na attitude naprej s premikom po diagonali - Ballonné na effacé po diagonali na plié-relevé
	3.4.1 VAJE NA SREDINI
	- Grand pirouette à la seconde na 90 stopinj dva obrata - Grand pirouette à la seconde na 90 stopinj en dehors avec temps sauté - Tours fouetté po 16 ali 32 (v ženskih razredi) - Grand pirouette à la seconde po 16 ali 32 (fantje)
	3.4.2 ALLEGRO
	- Double rond de jambe en l'air sauté en dehors in en dedans en tournant - Pas jeté entrelacé po krogu - Grand fouetté sauté en tournant en dehor in en dedans - Saut de basque po krogu (dekleta en obrat; fantje dva obrata) - Pas jeté par terre in en l'air na 45 stopinj en tournant en manège na I. arabesque - Grand pas jeté en tournant avec tombé-coupé po diagonali in en manège po 4 ali 8 na attitude zadaj (fantje) - Double cabriole naprej in nazaj po diagonali (fantje) - Pas cabriole na I. in III. arabesque po 8-krat zaporedoma po diagonali nazaj (fantje) - Grand pas assemblé en tournant z dvema obratoma (fantje) - Double tour en l'air v V. pozicijo in na koleno (fantje) - Entrechat six 16-krat zaporedoma (fantje)
	3.4.3 VAJE NA PRSTIH
	- Tour en dehors in en dedans v velikih pozah po dva obrata s korakom ali s pas tombé - Grand fouetté en tournant en dedans iz poze v pozo po 8-krat ali 16-krat - Tours glissade po krogu - Ballonné sauté suivi - Tour fouetté 32-krat - Renversé en dehors

Poleg navedenih korakov za doseganje ciljev lahko uporabljamo tudi druge vsebine.

4 STANDARDI ZNANJA IN MINIMALNI STANDARDI ZNANJA

Standardi znanja so določeni z obvladovanjem sklopov predpisanih vsebin v posameznih letnikih na področju tehničnega obvladovanja korakov, natančnosti in zanesljivosti izvedbe, izraznost, prikaza muzikalnosti, vzdržljivosti in koncentracije ter težavnosti programa.

Minimalni standardi znanja so operacionalizirani cilji (količina in kakovost znanja, spretnosti in veščin), ki naj bi jih dijak dosegel in izkazal za pozitivno oceno (zadostno) in so tista kakovost in količina znanja, spretnosti in veščin, ki so nujni za nadaljnje učenje in razvoj pri določenem predmetu. So mejna kategorija obvladovanja korakov, pri čemer sta tehnika in izraznost omejeni in je mogoče ugotoviti težave pri izvedbi korakov in kombinacij. Interpretacija in muzikalna izvedba sta omejeni, plesni program je manj težak, toda za izvedbo še zahteva ustrezno razvito tehniko. Kljub temu dijakova duševna in telesna vzdržljivost ob siceršnjem pomanjkanju zbranosti še zadostujeta za izvedbo programa.

Minimalni standardi znanja so izraženi v izpitnih vsebinah po posameznih letnikih. Vsebine letnih izpitov v vseh letnikih so:

- vaje pri drogu;
- etude na sredini;
- allegro;
- za dekleta tudi etude na prstih.

1. letnik

V vajah na izpitu so uporabljeni koraki iz točk 3.1.1, 3.1.2, 3.1.3 in 3.1.4.

Dijak pozna baletno terminologijo, tehnično pravilno izvede kombinacije baletnih korakov po učnem načrtu v skladu s svojimi telesnimi zmožnostmi, obvlada en dehors in upošteva glasbeno spremljavo.

2. letnik

V vajah na izpitu so uporabljeni koraki iz točk 3.2.1, 3.2.2, 3.2.3 in 3.2.4.

Dijak dosledno uporablja baletno terminologijo, tehnično pravilno izvede baletne

korake v skladu s pridobljenim znanjem in sposobnostmi, upošteva glasbeno spremljavo, prepozna svoj osebni prostor in upošteva prostor okoli sebe, je sposoben izvesti zahtevnejše kombinacije baletnih korakov po učnem načrtu.

3. letnik

V vajah na izpitu so uporabljeni koraki iz točk 3.3.1, 3.3.2, 3.3.3 in 3.3.4.

Dijak dosledno uporablja baletno terminologijo, tehnično pravilno in zbrano izvede zahtevnejše korake in baletne kombinacije ter jih je sposoben povezati v smiselno celoto. Dijak upošteva glasbeno spremljavo in fraziranje.

4. letnik

Dijak, ki opravlja maturo iz izbirnega predmeta balet, ne opravlja letnega izpita. V tem primeru dijak konča predmet v 4. letniku z razredno oceno.

V vajah na izpitu so uporabljeni koraki iz točk 3.4.1, 3.4.2 in 3.4.3.

Dijak dosledno uporablja baletno terminologijo, tehnično pravilno in zbrano izvede zahtevnejše korake in baletne kombinacije ter jih je sposoben povezati v smiselno celoto. Poudarek pri izvajanju kombinacij je na interpretaciji in muzikalnosti.

5 DIDAKTIČNA PRIPOROČILA

Pouk vedno izvajata učitelj baleta in korepetitor.

Učno gradivo je v vsakem letniku razdeljeno na štiri sklope. Kombinacije plesnih korakov se pri drogu in pozneje na sredini med seboj povezujejo in dopolnjujejo.

Poudarek je na utrjevanju znanja, pridobljenega v baletni šoli, in izvajanju vaj v hitrejšem tempu. V prvem letniku je poudarek na izvajanju vaj na sredini in utrjevanju pirouette in ostalih obratov (tours) ter batterie in velikih skokov. V adagiu je izvedba korakov že bolj povezana. Razne korake dopolnjujemo z obrati.

V drugem letniku ponavljamo korake iz prvega letnika v različnih kombinacijah in v hitrejšem tempu. Poudarek je na različnem tempu vaj tako pri drogu kot na sredini. Učenje velikih skokov se nadaljuje in izpopolnjuje. Vaje za usvojitev toursa v velikih pozah so intenzivnejše. V adagiu je poudarek na plesnosti in izraznosti.

V tretjem letniku nadgrajujemo pirouette in ostale obrate (tours) v različnih težjih kombinacijah. V adagio vključujemo skoke. Pri urjenju posameznih korakov upoštevamo

individualne sposobnosti dijakov. V fantovskem razredu uveljavljamo težke in velike skoke na mestu in po diagonali. Velik poudarek je na muzikalnosti in izraznosti.

V četrtem letniku nadaljujemo tehniko izpopolnjevanja že obravnavanih vsebin. V adagiu in drugih plesnih kombinacijah čim bolj razvijamo muzikalnost in umetniško vrednost plesa. Nadaljujemo individualno delo posebno nadarjenih dijakov pri izpopolnjevanju tehnično zahtevnih korakov. Krepimo stabilnost – aplomb – v raznih obratih na polprstih in prstih.

Vsaka učna ura naj bo sestavljena iz ogrevanja, utrjevanja znanih vsebin in jemanja novih plesnih elementov. Konča naj se z ohlajanjem. Nove korake uvajamo postopno.

Učitelj naj spodbuja dijaka tudi k obisku plesnih, še posebej baletnih prireditev, ki so pomemben vir izkušenj in informacij, ki jih ne more dati sam pouk; dijak tako spoznava bogastvo baletne umetnosti in se srečuje z interpretativnimi dosežki priznanih umetnikov, kar oblikuje njegovo umetniško osebnost; ob tem spoznava zakonitosti poklicnega dela svojega področja tudi s praktičnih, z organizacijskih in drugih vidikov, ki pomembno vplivajo na to dejavnost. Dijakom omogočimo delo s tujimi učitelji in koreografi.

5.1 Preverjanje in ocenjevanje znanja

Pomembno je, da ločimo preverjanje in ocenjevanje. Rezultatov preverjanja ne uporabimo za ocenjevanje.

Preverjanje

Pri preverjanju znanja učitelj redno spremlja dijakov razvoj in napredek, preverja njegovo moč dojetanja, raven znanja in zmožnosti, pa tudi daje dijaku povratne informacije o njegovem napredovanju. Sprotno razčlenjevanje dijakovih dosežkov znanja in morebitnih pomanjkljivosti lahko ustvarja kar najbolj celovito in realno sliko o napredku in morebitnih zagatah posameznega dijaka, na tem temelju učinkoviteje pripravimo načrt nadaljnjega dela, dajemo jasnejše napotke za učinkovito vadbo oz. učenje.

Preverjati je treba redno in na različne načine, na področjih, kot so navedena.

Učitelj preverja znanje:

- pri vsaki uri pouka;
- na internih in javnih nastopih.

K preverjanju lahko učitelj občasno povabi tudi druge učitelje istega ali sorodnega predmeta, kar bo okrepilo skupinsko delo, izmenjavo izkušenj in usklajevanje meril.

Ocenjevanje

Ocenjujemo tehnično obvladovanje snovi, natančnost in zanesljivost izvedbe, prikaz muzikalnosti ter težavnost programa. Na letnem izpitu določi končno oceno izpitna komisija.

5.2 Medpredmetne povezave

Predmet se tesno povezuje z drugimi predmeti.

Klasična poddržka in repertoar

Klasični balet je podlaga za predmet klasična poddržka in repertoar. Nove korake vedno učimo pri pouku klasičnega baleta in jih šele nato prenašamo v pouk klasične poddržke in repertoarja.

Sodobne plesne tehnike

Predmet sodobne plesne tehnike je umeščen v tretji letnik. Dopolnjuje znanje klasičnega baleta in gradi vsestransko usposobljenost dijakov za različne plesne stile, izboljšuje uporabo različnih kvalitet in dinamik gibanja, uporabo prostora in razvija izraznost.

Stilni plesi

Prvine stilnih plesov se prenašajo v klasični balet, pri čemer jih dijaki izvedbeno izpopolnijo s skladu z razvojem baletne tehnike, obenem pa jih znajo umestiti v zgodovinski okvir.

Karakterni plesi

Baletne korake poleg korakov, specifičnih za karakterne plese, dijaki ustrezno interpretirajo v skladu z značilnostmi posameznih karakternih plesov.

Zgodovina plesa

Dijaki znajo umestiti klasični balet v zgodovinski okvir.

Klavir

Dijaki razvijajo muzikalnost. Ob pouku klavirja se ob igranju spoznajo z notnim zapisom, ritmičnimi in melodičnimi značilnostmi posameznih plesov, glasbeno frazo.

Posredno se klasični balet smiselno povezuje z vsemi predmeti umetniške gimnazije.

6 MATERIALNI POGOJI

Pouk poteka v baletni dvorani (priporočljiva minimalna velikost 120 m²), ki mora biti zračna, ogrevana na vsaj 21 °C in zvočno izolirana. Ob standardni opremi (prožna talna konstrukcija s položenim vinilnim baletnim podom, drogovi, ogledalo z zavesami) mora imeti še avdio in video opremo, klavir (ali pianino ali digitalni klavir), klavirski stol, stol, prenosno tablo, ustrezne garderobe in sanitarije.

Skupina šteje do osem dijakov.

7 ZNANJE IZVAJALCEV

Izvajalec	Znanje
Učitelj	Balet
Korepetitor	Klavir